

Jaargang 62 mei en juni 2026

België - Belgique
P.B. 12/3299
P 702038
2360 Oud-Turnhout

MEMO

Maandblad van de Protestantse Kerk (VPKB) in Turnhout

*"Echt of
namaak?"*

(pag. 4)

Protestantse Kerk van Turnhout

Kerkdienst:

Elke zondag om 10.00 uur

Adres:

Steenweg op Gierle 188, 2300 Turnhout

Verantwoordelijke uitgever: mevr. A. Middag-Broekman,
Koning Boudewijnlaan 62 bus 9, 2360 Oud-Turnhout

Adressen

Protestantse Kerk

Steenweg op Gierle 188
2300 Turnhout
0476 - 35 79 40
protestantsekerkturhout@skynet.be

Kerkenraad

Dhr. L. Nijs, voorzitter
Tel: 0495 - 94 70 01
lucnijs@gmail.com

mevr. A. Middag, scriba
Kon. Boudewijnlaan 82 bus 9
2360 Oud-Turnhout
Tel: 014 - 41 75 79
a.middag@telenet.be

dhr. G. de Kiewit
Tel: 014 - 88 27 39

mevr. L. Meyskens
Tel: 014 - 70 49 37

dhr. S. Tamiru Tobo
Tel: 0485 - 48 55 31

mevr. M.-J. Zagers
Tel. 0497 - 64 94 94

mevr. L. Major
Tel: 0479 - 56 49 69
major.lilian@gmail.com

Predikant

ds. Marcel Pool,
Ruiten 44 (pastorie)
2300 Turnhout
Tel: 0472 - 33 54 38
marcel.pool@telenet.be

Bestuursraad

dhr. W. Bax, voorzitter
Tel: 0496 - 10 39 27
waxbax@hotmail.com

mevr. M. van Donkelaar,
penningmeester
Tel: 0498 - 15 84 02
vpkbtturnhout@donkelaar.be

dhr. A. Poldervaart, secretaris
Tel: 0468 - 32 16 50
arie.poldervaart@telenet.be

dhr. G. de Kiewit, adviseur
Tel: 014 - 88 27 39

dhr. João Rodrigues
Tel: 0495 - 12 08 04

Colofon

MEMO-redactie

ds. Marcel Pool
mevr. Anneke Middag
mevr. Lilian Major

Kopijdatum

Kopij inleveren vóór de derde
maandag van de maand.
(De redactie heeft het recht om
ingezonden kopij in te korten.)

E-mailadres redactie:

a.middag@telenet.be

Bijbelleesrooster mei

Vr 1		Jesaja 45:14-19
Za 2		Jesaja 45:20-25
Zo 3	Pasen V	Hebreeën 8:1-6
Ma 4		Hebreeën 8:7-13
Di 5		Hebreeën 9:1-14
Wo 6		Hebreeën 9:15-28
Do 7		Psalm 39
Vr 8		1 Petrus 2:11-17
Za 9		1 Petrus 2:18-25
Zo 10	Pasen VI	1 Petrus 3:1-12
Ma 11		1 Petrus 3:13-22
Di 12		Hebreeën 10:1-10
Wo 13		Hebreeën 10:11-18
Do 14	Hemelvaart	Hebreeën 10:19-25
Vr 15		Hebreeën 10:26-39
Za 16		1 Petrus 4:1-11
Zo 17	Pasen VII	1 Petrus 4:12-19
Ma 18		1 Petrus 5:1-14
Di 19		Psalm 47
Wo 20		Hebreeën 11:1-12
Do 21		Hebreeën 11:13-22
Vr 22		Hebreeën 11:23-40
Za 23		Hebreeën 12:1-13
Zo 24	Pinksteren	Hebreeën 12:14-29
Ma 25		Hebreeën 13:1-16
Di 26		Hebreeën 13:17-24
Wo 27		Exodus 31:18–32:14
Do 28		Exodus 32:15-24
Vr 29		Exodus 32:25-35
Za 30		Exodus 33:1-11
Zo 31	Trinitatis	Exodus 33:12-23

Bijbelleesrooster juni

Ma 1		Exodus 34:1-9
Di 2		Exodus 35:10-26
Wo 3		Exodus 35:27-35
Do 4		Matteüs 8:2-13
Vr 5		Matteüs 8:14-22
Za 6		Matteüs 8:23-34
Zo 7		Matteüs 9:1-17
Ma 8		Matteüs 9:18-34
Di 9		Psalm 50
Wo 10		1 Samuël 20:1-11a
Do 11		1 Samuël 20:11b-23
Vr 12		1 Samuël 20:24-34
Za 13		1 Samuël 20:35–21:1
Zo 14		Psalm 120
Ma 15		Matteüs 9:35–10:15
Di 16		Matteüs 10:16-33
Wo 17		Matteüs 10:34–11:1
Do 18		Psalm 37:1-24
Vr 19		Psalm 37:25-40
Za 20	toonbroden	1 Samuël 21:2-10
Zo 21		1 Samuël 21:11–22:5
Ma 22		1 Samuël 22:6-23
Di 23		Psalm 34
Wo 24	Sint Jan	Matteüs 11:2-15
Do 25		Matteüs 11:16-30
Vr 26	toonbroden	Matteüs 12:1-21
Za 27		1 Samuël 23:1-13
Zo 28		1 Samuël 23:14-28
Ma 29		1 Samuël 24:1-23
Di 30		Psalm 57

Meditatie

“Verlangt als pasgeboren kinderen naar de redelijke, onvervalste melk, opdat gij daardoor moogt opwassen tot zaligheid”

(1 Petrus 2:2, NBG-vertaling)

Onlangs sprak ik een man in de trein die wist dat ik predikant was. Hij gaf mij het advies om mijn preken voortaan met AI (“artificial intelligence”, oftewel “kunstmatige intelligentie”) te maken, vanuit het oogpunt van efficiëntie. Hij gebruikte zelf AI voor tal van zaken, met groot succes. Het scheelde hem een hoop tijd voor zijn werk. Ik was wel verrast door zijn advies. Mijn gesprekspartner was zelf namelijk een actieve kerkganger.

Op zich was zijn advies wel enigszins begrijpelijk. AI heeft zich binnen korte tijd zich een vaste plek weten te verwerven in de samenleving. Het wordt op tal van plekken gebruikt, zowel op zakelijk vlak als privé. De ontwikkelingen gaan snel. Ook binnen ons kerkgenootschap, de VPKB, worden sommige belangrijke vergaderingen op regionaal en landelijk niveau opgenomen met AI, voor de verslaglegging die dan automatisch kan gebeuren.

Waar de resultaten daarvan een paar jaar geleden vooral de lachlust opwekten, worden tegenwoordig de verslagen met opvallende nauwkeurigheid weergegeven. Er worden

nog steeds mensen ingezet om de verslagen te controleren, aan te vullen en te verbeteren, maar de trend tot automatisering is duidelijk ingezet.

Maar hoezeer AI ook een hulp kan zijn: er zijn wel wat haken en ogen aan het gebruik ervan. Om te beginnen de betrouwbaarheid.

Hoewel AI steeds slimmer wordt, kunnen sommige resultaten nogal tegenvallen. Maar dat is het minste van de kritiek die je kunt leveren, en het is vermoedelijk een kwestie van tijd voor ook dat probleem is opgelost.

Een zorgelijker aspect is dat je op bepaalde plekken op het internet niet meer vals van echt kunt onderscheiden. Ga je bijvoorbeeld filmpjes op het internetkanaal YouTube bekijken, dan kun je soms na een tijdje tot de conclusie komen dat je naar een filmpje kijkt dat niet door een mens, maar door een machine is gemaakt. Ook de mensen die je ziet in de filmpjes, kunnen (en zijn ook vaak) vervalsingen van echt bestaande personen. Op dit moment kun je dat vaak door goed kijken nog wel onderscheiden, maar het is een kwestie van tijd voordat de filmpjes worden als de schilderijen destijds van Han van Meegeren, die schilderijen van onder meer Frans Hals en Johannes Vermeer kon naschil-

deren, zodat ze niet meer van echt waren te onderscheiden.

De vraag die zich steeds meer opkomt is de vraag naar echtheid. Nieuws op internet, filmmateriaal, noem het maar op: steeds meer komt de vraag op: is het echt, of is het namaak? "Echtheid" zal straks in onze maatschappij een belangrijk, en misschien wel schaars, goed worden. Onlangs preekte ik over de tekst bovenaan deze meditatie. Ik had het over het belang van het je laten blijven voeden door het Woord van God in deze tijden van onbeperkte informatievoorziening. Eén aspect heb ik toen niet weergegeven, dat beter is weergegeven in de oude vertalingen, zoals de NBG en de

Statenvertaling. De melk waar we ons mee moeten voeden moet 'onvervalst' zijn. Dat impliceert dat er ook veel melk aanwezig is die voedzaam lijkt te zijn, maar het niet is. In onze tijd zoeken steeds meer mensen hun psychisch welzijn, en bouwen ze hun geestelijk leven, op een "chatbot". Nu kan AI zeker een plek hebben in ons leven, en zelfs in de kerk. Het kan een belangrijk hulpmiddel zijn voor ons. Maar belangrijk is dat onze voornaamste geestelijke bron in het Woord van God is en blijft. Verbonden blijven met de Heer (Johannes 15), en Hem kennen in al onze wegen (Spreuken 3:6), blijft de basis voor ons leven.

ds Marcel Pool

Van de Kerkenraad

Ook deze maand verschijnt de MEMO als een dubbelnummer: mei/juni. Na de drukke maart en april maanden, zijn er in mei alweer de nodige activiteiten gepland.

Verslag van de ALV van 15 maart

Het verslag van de jaarlijkse Algemene Ledenvergadering (ALV) van onze VPKB-gemeente, gehouden op zondag 15 maart 2026, om 11.30 uur, is inmiddels aan alle leden, in de laatste week van april, per email verzonden.

Bezwaren en of opmerkingen over

dit verslag kunt u schriftelijk indienen bij de scribe van de kerkenraad. Indien er voor 31 mei 2026 geen bezwaren binnen zijn gekomen, is het verslag goedgekeurd en zal dit officieel bekrachtigd worden op de jaarlijkse ledenvergadering van maart 2027.

Zondag 3 mei, film na de koffie

Na de koffie, om ca 12.00 uur, wordt de film "Suffragette", over het ontstaan van het vrouwenkiesrecht in het Verenigd Koninkrijk, vertoond. Elders in deze MEMO vindt u meer informatie. Zoals gebruikelijk brengen we zelf een broodje of een salade mee.

14 mei, Hemelvaartsdag

Profest, te Heusden-Zolder. Er staan al een flink aantal namen op de intekenlijst in de hal van de kerk. Maar er kunnen er altijd nog bij. Zou u mee willen gaan, neem dan even contact op met ds. Pool of met Wim Bax.

Zondag 17 mei, Heilig Avondmaal

Omdat er op zondag 10 mei (de tweede zondag van de maand) een gastprediker voorgaat, is besloten om

de viering van het Heilig Avondmaal op zondag 17 mei te laten doorgaan.

Zondag 24 mei, Pinksteren

Een feestelijke dienst met medewerking van de cantorij, een zangduo en met solozang van Esther Bijvank.

Zondag 31 mei, bezoek

Deze zondag zullen we er stoelen bij moeten zetten. Er wordt een grote groep studenten uit Wageningen (Nederland) verwacht.

Namens de kerkenraad,

Anneke Middag

Voor de agenda

Zondag 3 mei, film na de koffie

Donderdag 14 mei, Hemelvaartsdag, PROFEST, Heusden-Zolder

24 mei, Pinksteren

Zondag 6 september startzondag en BBQ

Zondag 8 november, live TV-dienst

Aan alle gemeenteleden die hebben geholpen aan de klusdag, een welgemeende dankjewel. Samen werd er héél wat werk verzet zodat ons kerkgebouw mooi en in orde blijft. De ramen en vensters zijn weeral spic en span, er is heel wat opruimwerk gebeurd, nieuwe buitenverlichting van de pastorie-woning werd geïnstalleerd, er staat een nieuwe kast in de koffiekamer, en nog veel meerdere dingen die gebeurd zijn. Maar nog waardevoller zijn ook de momenten van samenzijn die deze klusdagen met zich meebrengen. Bij deze dan ook een warme uitnodiging aan zij die er niet bij waren afgelopen zaterdag, om op een volgende klusdag er wél bij te zijn. Datum volgt nog. In de tussentijd, denk je aan dingen die in en rond ons kerkgebouw kunnen gebeuren op zo'n volgende klusdag, laat dit dan zeker weten aan de bestuursraad!!

Wim Bax, voorzitter

Leven in de gemeente

Ook in de afgelopen maanden was er weer heel wat leven in de gemeente. Ik zal proberen zo volledig mogelijk te zijn.

Allereerst het nieuws dat buiten onze gemeente valt, maar waarbij wel één of meer van onze gemeentelieden bij betrokken is/zijn. Op oecumenisch vlak was er de **lezing** van mijn collega ds. **Katelijne Depoortere** op 25 februari in het HIVSET, in het kader van de lezingencyclus die al jaren lopen, en in gang gezet zijn door o.a. Dirk Godecharle en Luc Nijs. Katelijne is predikant in Brasschaat, en zij gaf een bevlogen lezing genaamd "Venster op Pasen", over het belang van Pasen.

Ook op oecumenisch vlak: op vrijdag 27 februari was er een **jubileumfeest** van de **Marrakesh-groep**, en groep met wie wij op oecumenisch vlak samenwerken in het VLOT, het Vluchtelingen-overlegplatform Turnhout. Het feest was in de Sint-Theobalduskapel in Turnhout.

Nog meer nieuws in dat verband: Dirk Godecharle en ik waren uitgenodigd op een **iftarmaaltijd** in de grootste moskee van Turnhout: de Al Arrahmaan-moskee op zaterdag 28 februari. Ook op 14 maart was er een iftarmaaltijd, maar dit maal georganiseerd de Al Ahmaddiyyaa-

moskee, als afsluiting van een **dialogosessie** in het HIVSET tussen protestanten, evangelischen, Rooms-katholieken en moslims met verschillende sprekers, alwaar ik aan een publiek van christenen en moslims het belang van het Onze Vader in het christelijk geloof uitlegde.

Op zondag 1 maart werd er een **nieuwe predikant** ingezegend in de **DEGPA**, de met ons geaffilieerde Duitstalige protestantse kerk in Mol en Antwerpen.

Van 16-20 maart waren Luc Nijs en ik op een **conclaaf** (de zogeheten **denktank**) in Belgisch Luxemburg. Met vertegenwoordigers van de Synodale Raad, de districten en coördinaties waren wij intensief bezig met de uitdagingen van onze hedendaagse kerk. Dat wordt vervolgd in het komend jaar, maar dan weer meer op afstand en vaak langs digitale weg.

Dan nu toch eindelijk onze eigen gemeente: ook nu waren er weer verschillende **schoolklassen** in maart te gast bij ons in de kerk, van de Talentschool in Turnhout. Ik hield een PowerPointpresentatie, beantwoordde vragen en gaf een rondleiding, en ook ons gemeentelid René de Gruijter deed actief mee met één van deze bezoeken.

Op 15 maart was er weer onze jaarlijkse **Algemene Ledenvergadering** en het is goed om op dit soort dagen dieper als gemeente met elkaar door

te praten over tal van zaken.

Op vrijdag 20 maart was er een ouderwetse **Sirkelslag-jeugdavond** in onze kerk. Sirkelslag is het digitale spel waarbij tal van jeugd-groepen in Nederlandse kerken (en één Belgische: de onze) allerlei opdrachten moeten doen en zo tegen elkaar strijden om de overwinning.

Op **Witte Donderdag** hielden wij traditiegetrouw een dienst. Die werd niet zo goed bezocht, maar was wel sfeervol, niet op de laatste plaats door de solozang van Esther, en het vieren van het Heilig Avondmaal.

Op **Goede Vrijdag** waren er meer mensen, onder meer van de cantorij die die avond een paar liederen zong. Dit jaar werd het Matteüs-lijdensedevangelie gevolgd, en werd er veel gezongen (niet alleen door de cantorij).

Paaszondag was een feest zoals in alle jaren. Waar vorig jaar het kerkbezoek op die zondag wat tegenviel, was er dit jaar een stampvolle kerk. Gelukkig maar, want er was veel te zien, te horen en te genieten. Er werd ook in deze dienst veel gezongen, en bovendien was er ook weer plaats voor de liederen van de cantorij, onder leiding van Lilian, en met medewerking van Diency. Die liederen werden zeer gewaardeerd door de meeste aanwezigen. Dat

geldt ook voor de solozang van Esther. Als klap op de vuurpijl was er ook nog een zangtrio, dat een lied zong.

Dan gaan wij nu verder met een aantal personalia. Om te beginnen heugelijk nieuws: op 5 maart is **Naomi Jedidja geboren**, de jongste dochter van Jochem en Marjolein **Schaab**. Er is een doopdienst voor haar gepland, en ook voor haar oudere zus Hannah, op zondag 3 mei a.s.

Verder dient vermeld te worden dat Kulani Dede (voorheen in onze gemeente bekend als Dashi Dede) onze nieuwe **kinderdienstcoördinator** is geworden. Zij is uitgebreid ingewerkt door Esther en is al voortvarend aan het werk gegaan. Ook dat is heugelijk nieuws! Enkele mensen zijn ook al benaderd, of hebben zelf aangeboden mee te werken, in het tienerwerk, maar daar kan ik hier nog niet iets definitiefs over zeggen, behalve: blijf het nieuws in onze MEMO in de gaten houden.

Voor de volledigheid wil ik hier nog even vermelden dat sinds enkele maanden **Lilian Major** is toegetreden tot onze kerkenraad als **ouderling**. In de **bestuursraad** is **Joao Rodrigues** actief als nieuw lid. Wij danken **Frank Osei Kofi**, die onze bestuursraad heeft verlaten, maar nog altijd actief is bij het onderhoud van ons kerkplein en onze kerktuin, voor zijn jarenlange inzet.

Verder kan het de reguliere kerkganger (hoewel ik van inclusief taalgebruik houd zal ik het woord “kerkgangster” niet gebruiken omdat dat woord ook voor andere uitleg vatbaar is :-), niet ontgaan zijn dat wij sinds kort een mobiel **QLED-scherm** in de kerk hebben. Het gebruik, en de visuele weergave, moet nog verder ontwikkeld worden, maar hopelijk kan het scherm onze diensten verrijken. En niet alleen onze diensten, maar ook onze jeugdavonden, filmnamiddagen, schoolbezoeken etc. Wat ook de reguliere kerkganger niet ontgaan kan zijn (tenminste de kerkganger die na de dienst nog wat koffie gaat drinken) is de plaatsing van de **nieuwe boekenkasten in de koffiekamer**. De voorzitter van onze kerkenraad, dr. Luc Nijs, is een veelgevraagd recensent, en hij deelt zijn boeken gratis met ons, om te ontleen. Bedenk wel: van elk boek dat u ontleent, moet u even opschrijven dat u het hebt meegenomen. Links in de kasten bevindt zich nog onze **kinderbibliotheek**. Ook hierbij graag opschrijven als u een boek meeneemt.

Dan heb ik eigenlijk in de vorige paragraaf al gerefereerd aan de **klus- en opruimochtend** van zaterdag 11 april. Zie hiervoor elders het verslag van de Wim.

Dan wil ik nog spreken over **ProFest** op Hemelvaartsdag: bij de DIA's zijn er vlaggetjes vervaardigd, en die zijn te bewonderen bij de inkom. Er is al een aardig groepje van ons dat op Hemelvaartsdag naar Houthalen-Helchteren wil gaan, en u kunt zich nog inschrijven bij de inkom. Ook worden er nog vrijwilligers gezocht om te helpen op die dag.

Op zondag 19 april was er na de koffie voor alle aanwezigen een **warme lunch** geserveerd. Irène Mwilinzi, Kueyivadio Manzambi, Suleima Rodrigues, Florence Kaneza, Nadine NGorore en Immaculée Munero hebben de gemeente verrast met verrukkelijk eten.

Tenslotte nog een belangrijke mededeling: op zondag 24 mei (Pinksteren) neemt **Anneke Middag afscheid van de kerkenraad** na 28 jaar trouwe dienst!

(foto's in het volgende MEMO)

ds. Marcel Pool

DIA's

Op 9 april 2026 was er een bijeenkomst van een 10 tal dames bij het Clarissenklooster in Turnhout. We werden opgewacht door een gids die ons een uitgebreide rondleiding gaf in en over het klooster. Dit slotklooster werd rond 1875 gevestigd in Turnhout. De eerste vestiging was in de Herentalsstraat, daarna naar de Otterstraat waar ook de slotmuur rond het klooster werd gebouwd. Rond de jaren 70 zijn ze gesponsord door de rijke Turnhoutse familie Savekoel, waardoor het klooster op de Heizijde ook ommuurd werd. De zusters leefden naar de regels van de H. Clara. Dit betekende: hun kleding een habijt; in hun middel een koord met 4 knopen: de 1 ste besloten leven, 2 de maagdelijkheid, 3 de gehoorzaamheid en 4 de armoede. Hun dienbaarheid was leven in gebed, stilte, eenvoud en armoede. Twee zusters mochten buiten om te gaan bedelen om eten, wat niet altijd gemakkelijk was. Deze zusters leefde in het slot afzonderlijk van de andere zusters, alleen bij het gebed ontmoeten zij elkaar, maar met zwijgen.

De tijden veranderden een beetje en kregen toestemming van het bisdom om wat arbeid voor hun bestaan te doen, ze begonnen met het maken van Kaarsen en wassen beeldjes, en het onderhouden van kerkkleding van de priesters. Nu zijn er nog drie Clarissen zusters, zij verblijven nu in hun laatste oord, woonzorghuis Sint Lucia, waar ze nog een onbezorgd leven verder zetten .

Het was een leerrijke namiddag.

Marie-José Zagers

Vanuit de Kinderdienst

Hallo jongens en meisjes,

Het is inmiddels al weer goed lente geworden, hè? Op het moment dat ik dit schrijf is het stralende zon (maar is het dat nog nu je dit leest?) Komende maand is er weer een doopdienst: we dopen Hannah en Naomi Schaab. Jullie mogen het van voraan in de kerk meevolgen!

In de kinderdienst worden nu de spannende verhalen gevolgd van de profeet Samuel en de eerste koning van Israël, koning Saul. In de tussentijd, vanaf zondag 10 mei, is er weer een mooi Pinksterproject: „Jesus in het heiligdom“. Jullie zullen het wel weer zien als jullie in de kerkzaal komen!

Wie viert er feest?

In de maanden mei en juni hebben we drie jarigen: Yada (6 mei), Noah (18 mei) en Déianne (6 juni). Hiep hiep hoera voor de jarigen!

ds. Marcel Pool

Movie@de kerk

3 mei is de volgende datum voor onze 'movie in de kerk' activiteit.

Wat gaan we kijken?

Suffragette, een film over de geschiedenis van het vrouwenkiesrecht in het Verenigd Koninkrijk. Dat zijn heftige tijden geweest!

De ondertitel: *Moeders, Dochters, Rebellen* geeft weer dat het niet zonder slag of stoot heeft plaatsgevonden. De strijd om kiesrecht was meer dan parades en strijdliederen, het was ook gevangenschap en overlijden.

Voor wie? De filmkeuring zegt 12+, dus voor zowel volwassenen als 10ers.

De film is Engelstalig gesproken en Nederlands ondertiteld. De strijd voor het vrouwenkiesrecht ging niet over rozen, er komt dus best wel (grof) geweld in de film aan bod. Waar? In de koffiekamer, met het nieuwe beeldscherm, breng gerust een kussentje uit de kerk mee. Wanneer?

3 mei, na de dienst, na het koffiedrinken de film duurt 110 minuten de lunch: breng vooral uw eigen lunch mee.

Voelt u zich geïnspireerd om voor meerdere mensen eten klaar te maken, houd u zich dan niet in maar meld dit wel even aan Marcel of Esther.

Koffie en thee wordt voorzien.

Nog vragen? Stel ze aan Esther

Vanuit de 10er werking

Er zijn plannen om de Tienerdienst nieuw leven in te blazen. Eén keer per maand, tijdens de zondagochtendienst, willen we daarbij jongeren van 11 tot 18 jaar samenbrengen voor een moment van ontmoeting, gesprek en verdieping. Een plek om vragen te stellen, na te denken over geloof en elkaar beter te leren kennen.

Julie moeten nog wel even geduld hebben. Het zal pas voor september zijn. Iris Antonides heeft aangegeven de tienerdiensten te willen leiden.

Ds. Marcel Pool

Eerste collectes

3 mei: Protestantse Solidariteit

Een vanuit de VPKB, 40 jaar geleden, opgerichte NGO die kleinschalige medische projecten steunt in Afrika.

10 mei en 28 juni: Pastorale zorg

Bijdrage in de verplaatsingskosten die verbonden zijn aan de pastorale zorg van onze plaatselijke kerk.

17 mei en 14 juni: Diaconie

Zorg en materiële ondersteuning aan minderbedeelden.

24 mei: NI.-VI. Bijbelgenootschap

Verspreiding van de Bijbel en bevordering van het Bijbellezende in Nederland, Vlaanderen en daarbuiten. www.bijbelvlaanderen.be

31 mei: PSC Antwerpen

Het Protestants Sociaal Centrum in Antwerpen verleent vanuit christelijke overtuiging hulp aan kansarmen uit binnen- en buitenland.

Bankrekeningnr: BE21 7785 9051 1403 t.n.v. Protestants Sociaal Centrum vzw

7 juni: Ik help een kind

Studiefonds secundair onderwijs voor kinderen in Rwanda. Het project wordt uitgevoerd door de EPR, onze zusterkerk in Rwanda.

Bankrekeningnr van Protestantse Solidariteit te Brussel: BE37 0680 6690 1028 O.v.v. Ik help een kind.

21 juni: Leprazending België vzw

Belgische tak van *The Leprosy Mission International (TLMI)*, een internationale christelijke organisatie die 171 projecten ondersteunt in 28 landen in Azië en Afrika om de oorzaken en gevolgen van lepra te bestrijden. *Bankrekeningnr: BE81 0000 9754 5624*

5 juli: ODECH Rwanda

De vereniging ODECH Rwanda is een project van Irène Mwilinzi en familieleden.

Zij verzorgen medische en voedsel hulp aan schoolkinderen in Rwanda.

Boekrecensie van Luc Nijs

Vrede als meer dan de afwezigheid van oorlog en geweld

Wie al eens een krant of nieuwswebsite opent kijkt er moeilijk langs. Over de wereld rolt een tsunami van geweld en cynische machtspolitiek. Hoogleraar Debeuf ziet het ook gebeuren en stelde de vraag of daar wat aan te doen valt. Het resultaat: een nieuw boek, klein maar fijn, met als titel 'Hoe een nieuwe wereldoorlog voorkomen'. Dat willen we wel eens weten. Debeuf ging te rade bij de geschiedenis en met name de periode voor de beide wereldoorlogen. Hij onderzocht wat er allemaal misliep en dat ervoor zorgde dat beide wereldoorlogen niet meer te vermijden waren. Debeuf formuleert vijf inzichten om het tij te keren en dat is dan ook de ondertitel van zijn boek, met de boodschap dat ieder zich moet uitspreken tegen wat men ziet gebeuren. Eerlijkheids halve moet ik toegeven dat ik reeds bij de introductie verkocht was wat betreft dit boek alleen al omwille van zijn verwijzing aldaar naar het magistrale boek uit 2012 van Christopher Clarke 'Slaapwandelaars: hoe Europa in 1914 ten strijde trok'. Daarin kaart hij aan hoe maatschappelijk en politiek leiderschap het destijds ontbrak

aan moed om zich uit te spreken over de gevolgen van een oorlog waar Europa beetje bij beetje ingerommeld werd. Vraag is nog maar even of we die elite momenteel 'wel' hebben.

Debeuf is een expert internationale politiek en dan blijft een geopolitieke analyse niet lang uit. In dit geval onderzoekt hij de spanningsvelden tussen de grootmachten van deze tijd en welke escalatie er kan ontstaan uit die spanningsvelden. Oorlogen en conflicten in algemene zin zijn meestal niet-rechtlignige processen waarin de minste hobbel in de weg aanleiding kan geven tot een escalatie ver buiten de proporties van het uitlokkende dispuut. Dus ja, concludeert Debeuf, een derde wereldoorlog is perfect haalbaar en denkbaar. Er zijn zelfs sommige columnistten die van mening zijn dat we er eigenlijk al middenin zitten, zoals Joris Luyendijk uitgebreid betoogde in 'de Ongelooflijke' podcast van 29 maart jongstleden.

En dus is de volgende vraag: valt er wat te vermijden? Jazeker is de conclusie, maar we zijn niet goed bezig, want als er vijf oorzaken zijn die historisch aanleiding hebben gegeven tot oorlogen, zijn we op alle vijf de punten tegen de wind in aan het marcheren.

En dan wordt het interessant, als het

dat al niet was. Zijn eerste conclusie is dat bewapening niet werkt als afschrikking en hij heeft daarbij de geschiedenis aan zijn zijde. Het derde hoofdstuk heet dan ook 'als je vrede wil bereid je dan voor op vrede' en dat als een welkome variatie op 'als je vrede wil, bereid je dan voor op oorlog', een vaak gebezigde boutade (en boektitel) door oud-NAVO top-militair Rob Bauer. Politiek realisme is vaak gebouwd op het ogenschijnlijk onvermijdelijke en wereldse principe en mensbeeld 'oog om oog, tand om tand'(ius talionis). Maar we weten dat er meer is tussen hemel en aarde. En Debeuf ontwikkelde vijf inzichten om die 'weg naar vrede' breed open te houden. De eerste twee daarvan zijn 'stop de herbewapening' en 'stop het militarisme'. Het eerste omdat het dus niet het gewenste afschrikkend effect heeft en ten tweede omdat het het militarisme ('de overtuiging van de noodzaak van een sterk leger' maar ook 'de aanwezigheid van die overtuiging in de besluitvorming en op het publieke forum') in de hand werkt alsmede de bijbehorende tunnelvisie. Want een conflict is bijna altijd overtuigender als strategische keuze wegens de structurele aanwezigheid van menselijke zelfoverschatting, met dank aan Nobelprijswinnaar Kahneman voor dit inzicht. Via inzicht vier (stap uit de toxische

NAVO) komt hij aan bij inzicht vijf (een nieuwe wereldorde die garant kan staan voor vrede) en dat is wat ons als christenen werkelijk interesseert. Wat me bij de bespreking van dat laatste 'inzicht' opvalt is dat hij niet pleit voor vrede als een afwezigheid van oorlog of conflict (negatieve definitie) maar voor een positieve vrede, een actieve manier van samenleven. Of zoals ik het maar al te vaak in mijn predikingen verwoord heb: 'vrede niet als afwezigheid van geweld maar vrede als maatschappij-ordenend principe'.

Vrede als iets dat je bouwt, dat door-desemd is van rechtvaardigheid en gelijkheid en vrede als fundamenteel DNA van onze maatschappijen, ons beleid, ons onderwijs en onze economie.

Hoewel Debeuf zijn boek schrijft vanuit de inzichten van internationale politiek en geschiedenis vertoont zijn kernboodschap opvallende parallellen met de christelijke visie op vrede: niet als afwezigheid van oorlog maar als 'sjalom': een toestand van heilheid, rechtvaardigheid en herstelde relaties, het doorbreken van de wereldse spiraal van geweld en het primaat van de waardigheid van de mens (als evenbeeld van God) en volkeren (een gemeenschap van broeders/zusters) en dus het verwerpen van het 'vernederende' inherent aan (cynische) machtspolitiek (wat Debeuf al eerder uitdiepte in zijn werk 'tribalisme').

Vrede als een actieve opdracht dus op weg naar 'sjalom': heelheid, volkomenheid, herstel en alomvattend welzijn. Vrede als mechanisme tussen mensen en volkeren is rationeel en gelovig de enige manier om ons doel als christenen in deze wereld te bereiken. Namelijk het herstellen en onderhouden van relaties, verticaal en horizontaal. Het is niet voor niets dat 'zonde' in het boek Genesis drie dimensies kent (1) Chata' (חַטָּאָה) je doel missen zoals door God bedoeld; (2) Pesha (פְּשָׁע) rebellie of het intentioneel verbreken van het verbond; en (3) Avon (אָוֹן) Ongerechtigheid of intentionele morele kromheid. Er is dan misschien niet veel meer te hopen als je naar de wereld kijkt, maar Pasen dat net achter ons ligt is toch het feest van de kwetsbare belofte van iets nieuws, iets beters, iets

anders, iets dat we niet verwacht hadden, gevoed door hoop dat zich niet neerlegt bij de feiten zoals ze zijn. Kudos aan de auteur voor zijn eloquente doch goed toegankelijke tekst geardeerd met verdere leesinspiratie. Het is een handig manifest voor eenieder die zich als mens betrokken voelt bij de wereld zoals die is en hunkert naar wat hoop op gefundeerde beterschap.

Koert Debeuf, (2026) Hoe een nieuwe wereldoorlog voorkomen. 5 inzichten om het tij te keren, De Bezige Bij, Amsterdam, 127 pp.

Interview met mevr. Irène Mwilinzi

We hebben in de Veertigdagentijd flink gecollecteerd voor ODECH, de organisatie waar Irène Mwilinzi uit onze kerk voor actief is. In verband daarmee interview ik haar. Het was een heel uitgebreid interview wat ik voor de MEMO enigszins heb ingekort.

Irène, wil je misschien iets vertellen over deze organisatie?

Jawel! Héél erg bedankt aan de mensen van de kerk van Turnhout! Jullie

hebben me enorm geholpen, want dit jaar hebben we veel moeilijkheden gehad omdat ze in Rwanda de ziektekostenverzekering voor de mensen zeer hebben verhoogd. Het hele jaar door betaal ik voor zo'n 200 mensen de ziektekostenverzekering. Ik had niet de middelen om dat te doen en daarom dank ik jullie voor jullie hulp, de steun die jullie me hebben gegeven, heel erg.

Het is belangrijk voor ons als kerk, dat we jou kennen. Dat motiveert ons bij het organiseren van collectes. Wat gaat het fonds doen, waarvoor wordt het geld ingezameld?

Het geld dat jullie hebben ingezameld ga ik terugsturen naar Rwanda. We kunnen nu de mutualiteit betalen voor 250 mensen! Als de mensen geen ziektekostenverzekering hebben gaan ze niet naar het ziekenhuis. Elk jaar in september betaalden we ook geld voor ongeveer 50 kinderen, zodat ze een kunnen eten op hun primaire onderwijsschool. Voor één kind moet ongeveer €1 betaald worden voor een heel jaar.

Is ODECH een stichting die je bent begonnen?

Ja, ik droomde hier ook van. Ik ben ermee herbegonnen in Rwanda. Ik heb ooit gewerkt met de protestantse en anglicaanse kerk. Ik ben er mee gestopt, want ik wilde niet meer dat werk alleen doen. Ik had ooit mijn nicht gevraagd om een stichting te plekke op te starten om tienermoeders op te nemen. Veel meisjes komen zonder man te zitten. In Rwanda is het een probleem met jonge meisjes die zwanger zijn, in een situatie zijn waarin ze gescheiden zijn van hun man. Ze belanden vaak in de prostitutie. In Rwanda gebeurt dat vaak met tienermeisjes. Mannen versieren hen. Ze willen met het meisje naar bed gaan, en dan raken de meisjes zwanger. Als zo'n meisje

zwanger raakt, zetten hun ouders haar vaak buiten de deur en dan begin je met prostitutie. Ze hebben moeite om eten te vinden voor hun kinderen. Dus wij zoeken dan iemand die verpleegkundige is en flyers komt uitdelen, hoe het moet om niet zwanger te raken. Het is belangrijk dat die meisjes zelf werk leren vinden. Ze vragen dan om geld. Maar ik zeg dan: we kunnen je geen vis geven, maar we willen je zelf leren vissen. Ik zeg tegen hen: je moet echt zelf leren werken. We gaven dingen om te verkopen, zoals fruit. Bananen, sinaasappelen... Zo ben ik begonnen. We nemen iemand die ze leert naaien. We hebben besloten om elk jaar twee van die meisjes een naaimachine te geven. Dat is wat we doen met het geld van de kerk! Ze hebben ook de stola's gemaakt voor de cantorij hier in onze kerk in Turnhout. Ze maken vaak allerlei dingen, die ik kan verkopen, en het geld stort ik dan terug naar de stichting. Mijn dochter in Luxemburg helpt ook mee.

Het kan soms moeilijk zijn. We kunnen niet iedereen helpen. Als ik naar Rwanda ga, ben ik gestresseerd omdat iedereen wil komen en me vraagt: "Waarom kun je mij niet helpen?"

Er zijn ook mensen die me kleding hebben gegeven, ook hier in de kerk. De vereniging werkt goed, maar het is dankzij jullie dat we meer kunnen doen. Heel erg bedankt daarvoor!

ds. Marcel Pool

(Foto's in het volgende MEMO)

Erediensten in mei en juni

Zondag 3 mei

Doopdienst

Predikant ds. M. Pool
Ouderling van dienst dhr. S. Tamiru Tobo
Collecte Protestantse Solidariteit
Organist dhr. P. Van Hoof
Kinderdienst Iris

Zondag 10 mei

Predikant dhr. R. De Gruyter
Ouderling van dienst mevr. L. Meyskens
Collecte Pastorale zorg
Organist dhr. P. Van Hoof
Kinderdienst mevr. Kulani (Dashi)

Zondag 17 mei

Dienst van Schrift en Tafel

Predikant ds. M. Pool
Ouderling van dienst mevr. L. Major
Collecte Diaconie
Organist dhr. G. Lebbe
Kinderdienst Hanniel

Zondag 24 mei

Pinksteren

Predikant ds. M. Pool
Ouderling van dienst mevr. A. Middag
Collecte NI.-VI. Bijbelgenootschap
Organist dhr. G. Lebbe
Kinderdienst Rosemary en Bella

Zondag 31 mei

Predikant dhr. J. Pieters
Ouderling van dienst mevr. M.-J. Zagers
Collecte PSWC Antwerpen
Organist dhr. P. Van Hoof
Kinderdienst mevr. Kueyivadio

Zondag 7 juni

Predikant ds. M. Pool
Ouderling van dienst dhr. G. de Kiewit
Collecte Ik help een kind
Organist dhr. P. Van Hoof
Kinderdienst Ezekiel

Zondag 14 juni

Dienst van Schrift en Tafel

Predikant ds. M. Pool
Ouderling v. dienst mevr. M.-J. Zagers
Collecte Diaconie
Organist dhr. P. Van Hoof
Kinderdienst Iris

Zondag 21 juni

Predikant ds. M. Pool
Ouderling v. dienst dhr. S. Tamiru Tobo
Collecte Leprazending
Organist dhr. G. Lebbe
Kinderdienst mevr. Kulani (Dashi)

Zondag 28 juni

Predikant dhr. Leon Hooijer
Ouderling van dienst mevr. L. Major
Collecte Pastorale zorg
Organist dhr. P. Van Hoof
Kinderdienst Hanniel

Zondag 5 juli

Predikant ds. M. Pool
Ouderling van dienst mevr. L. Meyskens
Collecte ODECH Rwanda
Organist dhr. C. Riddy
Kinderdienst n.n.b.

Gastvoorganger

10 mei: dhr. René De Gruyter

René is, samen met zijn vrouw, sinds een aantal jaren lid van onze gemeente. Zij wonen in Balen. Hij heeft vorig jaar met succes in Brussel de cursus Lekenprediker gevolgd.

31 mei: dhr. Jacques Pieters

Is de opvolger van ds. Petra Schipper, als stadspredikant, verbonden aan het PSC Antwerpen.

28 juni: dhr. Leon Hooijer

Laatste jaar student theologie, met preekbevoegdheid binnen de VPKB.

Van de penningmeester

Opbrengst collectes

Helaas zijn er, vanwege vakantie van de penningmeester, deze maand geen gegevens over de collecteopbrengsten van de laatste twee maanden. Ze zullen in de volgende MEMO worden opgenomen.

“Om te kunnen bestaan zijn we afhankelijk van uw financiële bijdrage.
Geef vandaag voor de kerk van morgen.”

U kunt uw vaste jaarlijkse bijdragen en/of giften storten op:

Bank rekening nr. **BE77 0910 0998 2642** t.n.v. V.P.K.B., 2300 Turnhout.

BIC: GKCCBEBB

U kunt ook deze QR-code gebruiken. Met vermelding “gift” of “vaste bijdrage”

Namens de bestuursraad, *Monique van Donkelaar, penningmeester*

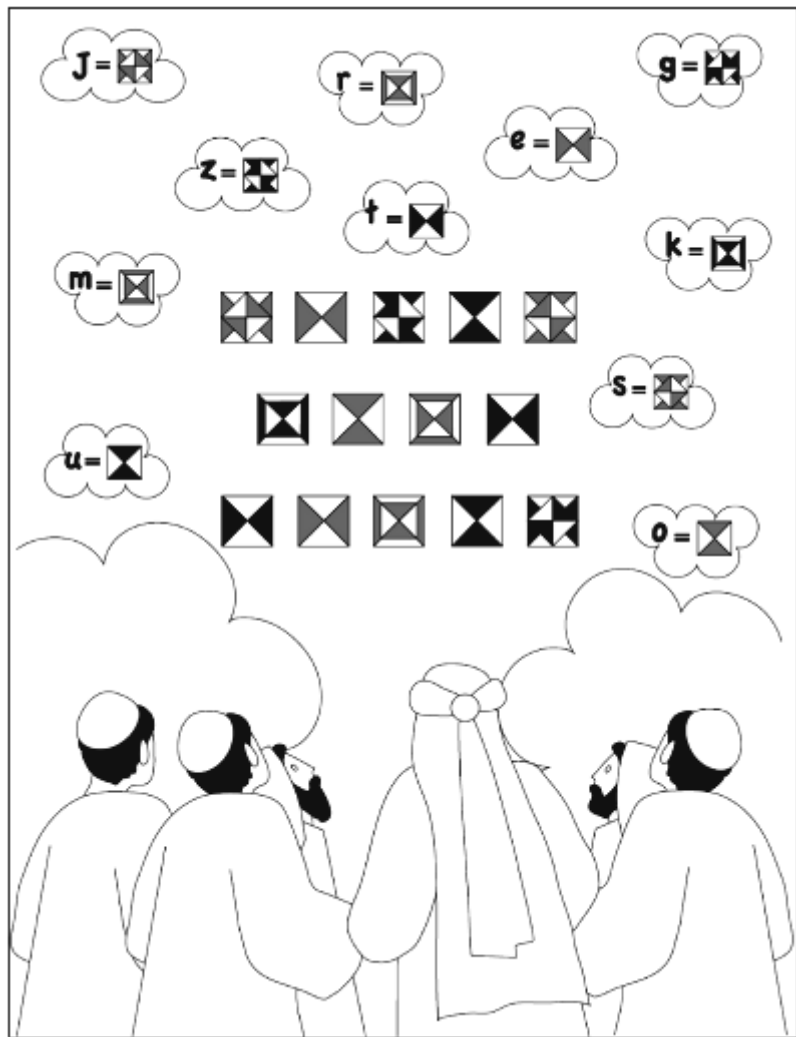

Nick, jongerenpastor binnen de Rooms-Katholieke kerk heeft een andere functie gekregen en heeft daarmee het Taizéteam dat hij oprichtte verlaten. Esther Antheunis is vanuit Kamino zijn tijdelijke vervanger, en heeft met ons de afgelopen viering mee voorbereid. We kwamen met een warme groep samen in het Goddelijk Kind aan de Steenweg op Oosthoven en beleefde daar een deugddoende viering. Inmiddels is de laatste Taize viering van dit schooljaar al in volle voorbereiding. We hopen op zaterdag 13 juni samenkomen in de St. Bavo te Oud-Turnhout. (Aanvang 19u) Heeft u interesse om te gaan, maar geraakt u niet in Oud Turnhout? Laat het dan vooral weten, dan zoeken we een oplossing!

Hartelijke groet,
Esther Bijvank

***** 8er-flap *****

Dag kinderen, hierbij een Bijbelse puzzel over de hemelvaart van onze Heer Jezus. Die puzzel lossen jullie wel even op, hè?

Hier is de oplossing : "Jezus komt terug". Dat vind je in de Bijbel terug in Openbaring 1:7, Matteüs 24:30, Matteüs 26:64, Handelingen 1:11, 1 Tessalonicenzen 4:17 en nog in andere verzen ook!